

مقایسه اثر دگزامتازون و متوکلوپرامید بر تهوع و استفراغ بعد از عمل

دکتر افسانه نوروزی^{۱*}، دکتر هوشنگ طالبی^۱، فرزانه جهانی^۲

۱- استادیار، گروه بیهوشی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک.

۲- کارشناس پژوهش، دفتر مجله ره آورد دانش، معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اراک.

تاریخ دریافت ۸۴/۵/۳۱، تاریخ پذیرش ۸۴/۱۱/۲۶

چکیده

مقدمه: تهوع و استفراغ بعد از عمل (PONV) یکی از شایع‌ترین مشکلات پس از عمل جراحی است. بیمارانی که خطر بالایی برای PONV دارند، باید داروهای ضد تهوع و استفراغ را برای پیش‌گیری دریافت کنند. متداول‌ترین دارو، متوکلوپرامید است. اما احتمال بروز علائم اکستراپیرامیدال و عوارضی چون خواب‌آلودگی، سرگیجه و سردرد (به خصوص در کودکان) باعث شد این مطالعه جهت مقایسه اثر دگزامتازون و متوکلوپرامید برای جلوگیری از PONV انجام شود.

روش کار: این مطالعه، از نوع کارآزمایی بالینی دوسویه کور می‌باشد. ۲۶۲ بیمار در محدوده سنی ۲۵-۲ سال در کلاس ASA I, II که تحت عمل‌های جراحی انتخابی ENT، چشم و لاپاراتومی قرار گرفتند، به صورت تصادفی به دو گروه تقسیم شدند. در یک گروه ۰/۱ میلی‌گرم بر کیلوگرم دگزامتازون وریدی و در گروه دیگر ۰/۱ میلی‌گرم بر کیلوگرم متوکلوپرامید وریدی، ۱۵-۱۰ دقیقه قبل از پایان عمل تجویز گردید. در زمان ریکاوری میزان بروز PONV بررسی شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط آزمون پیرسون آنالیز صورت گرفت.

نتایج: بروز PONV در دو گروه مورد مطالعه از نظر آماری تفاوت معنی‌داری نداشت. هم‌چنین بین بروز PONV در دو گروه به تفکیک جنس نیز از نظر آماری تفاوت معنی‌داری وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: اثر دگزامتازون در پیش‌گیری و درمان PONV مشابه متوکلوپرامید بوده و با توجه به ارزانی و در دسترس بودن و نداشتن عوارض جانبی به دنبال تجویز یک دوز آن، می‌تواند جایگزین مناسبی برای متوکلوپرامید در اعمال جراحی با خطر بالای PONV باشد.

واژگان کلیدی: تهوع و استفراغ بعد از عمل، دگزامتازون، متوکلوپرامید

نویسنده مسئول: اراک، خیابان شهید رجایی، خیابان علم الهدی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، معاونت آموزش و پژوهش، مرکز توسعه و مطالعات پزشکی.

E mail: norouzi.a@ arakmu.ac.ir